

Volk in kmet.

(Ruski spisal L. N. Tolstoj.)

Lovci so preganjali volka. A volk naleti na kmeta. Kmet je namreč šel iz škednja in nosil seboj cepec in vrečo.

Volk mu reče: »Kmetič, skrij me — lovci me preganjajo«. Kmetič volka pogladi, ga skriva v vrečo in si jo obesi na hrbet. Lovci ga dojdejo in ga vprašajo, ali ni videl volka? — »Ne, nisem ga videl«.

Lovci odidejo. Volk izskoči iz vreče in napade kmeta s tem namenom, da ga pojé. Kmet mu reče: »Ah, volk, ti nimaš duše; jaz sem tebe rešil, a ti me hočeš pojesti?«. A volk mu na to odgovori: »Ni več stare gostoljubnosti«. —

»Še je stara gostoljubnost, vprašaj koga hočeš — vsak ti bode pritrtil«. In volk reče nato: »Pa dobro, greva skupaj po poti. Koga bova prvega srečala, tega bova vprašala: Ali še se nahaja stara gostoljubnost ali ne«. Če nama reče: da — pustim te, če reče: ne, te pojém«.

Gresta po poti in srečata slepo staro kobilo. Kmet vpraša: »Povej mi, kobila, ali še je stara gostoljubnost ali ne?«

Kobila reče: »Kako je? Živela sem 12 let pri enem gospodarju, mu 12 žrebet povrgla, in cel ta čas orala in vozila, a lani sem oslepila in neprenehoma sem delala na mlinu; toda začelo se mi je vrteti in padla sem na kolo. Ljudje so me pretepali, odvlekli me za rep pod breg in me izbacnili. Zavedla sem se zopet, se izvlekla, in zdaj grem — ne vem, kamo«. Volk reče:

»Vidiš, kmet, — ni več stare gostoljubnosti«. — »Počakaj, še bova dalje vprašala«. Gresta dalje, srečata starega psa. Kmet reče:

»Povej mi pes, ali še je stara gostoljubnost na svetu ali ne?«

»Kako je? Živel sem pri gospodarju 15 let, mu čeval njegovo hišo, lajal in grizel, a zdaj sem se postaral, nimam več zobov, — nagnali so me z dvorišča, in zdaj ne vem, kamo bi se podal«.

Volk reče: »Slisiš, kaj pravi«. A kmet mu reče nato: »Čakajva, da tretjega srečava«.

In srečata lisico. Kmet reče: »Povej mi lisica, ali še se nahaja stara gostoljubnost na svetu ali ne?«. A lisica reče: »Zakaj hočeš znati?«. — Kmet odgovori: »Vidiš, volk je pred lovцем bežal, pa me začel prositi, — in jaz ga skrujem v vrečo; a zdaj me hoče pojesti«.

Lisica reče: »Ali more tako velik volk v tako vrečo? Ko bi jaz to videla, jaz bi vaju sodila«. — Kmet reče: »Celi je bil notri, vprašaj ga sama!«. In volk reče: »Resnično«. Lisica reče: »Ne verujem, dokler ne vidim. Pokaži mi, kako si v vrečo splazil!«

Tedaj pomoli volk glavo v vrečo in reče: »Tako«. Lisica reče: »Celi zlezi noter, ker drugače ne vidim«. — Volk zleze v vrečo in lisica reče kmetu: »Sedaj zaveži«. Kmet zaveže in lisica reče: »Kmet, sedaj pokaži, kako na škednju žito mlatiš«. Kmet se je razveselil in začel s cepcem biti po volku.

In tedaj reče: »Glej lisica, kako se na škednju obrača žito«, — in udari lisico po glavi in jo ubije, a sam reče: »Ni več stare gostoljubnosti«. Š.

Smešnica. Neki bedak je zasmehoval modrijana zaradi velikosti njegovih ušes. »Priznavam«, je rekel ta, »da imam za človeka skoro prevelike, vendar se mi dozdeva, da imate vi premajhne — za osla«.

Razne stvari.

Domače. (Cesarjev god.) V ponedeljek ob 9. uri dopoldne so mil. knezoškof peli v stolni cerkvi slo-

vesno sv. mašo s »Te Deum« ob mnogobrojni asistenci. Navzoči so bili vojaški dostojanstveniki, zastopniki raznih uradov in srednjih šol ter veliko število drugih vernikov, ki so prav goreče prosili, naj večni Bog našega presvetlega cesarja Franca Jožefa I. še dolgo, dolgo let ohrani mili Avstriji v sedanjih žalostnih dneh!

(Mašnikovo posvečenje.) Prihodnjo soboto, ob 7. uri zjutraj bodo mil. knezoškof v svoji kapeli v mašnika posvetili č. g. dijakona Antona Kolariča, ker je dne 25. julija še bil premlad za posvečenje. G. novomašnik bode potem prihodnjo nedeljo pel prvo sv. mašo v meniški cerkvi na Ptuju.

(Telegram iz Kozjega.) Č. g. dr. Iv. Lipold, župnik v Št. Petru pod Sv. gorami, je sinoči ob 8. uri umrl. Pogreb bode jutri ob 10. uri.

(»Peronospora ali strupena rosa) ter način, kako se tej bolezni obraniti«. — Ti izvrstni članki, našim bralcem dobro znani, so izšli v posebni knjižici pod navedenim naslovom. Knjižica stane 10 kr., kdor jih več kupi, dobi primerno nagrado, ter se naroča pri g. pisatelju Anton Kosi-ju, učitelju v Središču.

(Novo sejmišče v Mariboru.) V ponedeljek je prvič bil živinski sejem na novem sejmišču v Melinju blizu broda. Slovenskim časnikom so to seveda ni prej naznanilo; mestni očetje mariborski se brigajo skoro samo za nemštvo, čeprav bodo na tem sejmišču stojine po 10 ali 5 kr. plačevali tudi slovenski živinorejci.

(Nepotrebna jeza.) »Tagespošta«, celjska »Vah-tarca« in »Mariboržanka« popisujejo po svoje sodnijsko obravnavo v Celju dne 28. sept., ko sta g. B. Ferk in g. L. Brože bila od 8 slovenskih in 4 nemških porotnikov enoglasno oproščena. Iz vsake vrste teh poročil se vidi zelena nemčurska jeza. Da, ko bi zagrizeni nemčurji bili takrat porotniki, bil bi »Slov. Gospodar« obsojen, in naj bi bil tako nedolžen, kakor dete v zibelki. Saj se poznamo!

(G. dr. Janez Stepischnegg), ki je z velenjskim Priboschitzem dne 28. sept. pred porotniki v Celju veliko pravdo zgubil, s to razsodbo ni zadovoljen in se je pritožil na c. kr. najvišje sodišče. Svobodno, bode potem večji račun, pa ne za »Slov. Gosp.«, ampak za g. Priboschitza in njegova tovariša!

(Davica ali difteritis) precej močno razsaja v kamniski župniji blizu Maribora. Pobrala je že več otrok. Sicer pa se ta otrokom toli nevarna bolezen tudi zopet v Mariboru oglašja.

(Volilcev za občinski zastop mariborski) je po najnovejšem štetju 1894, in sicer v prvem razredu 678, v drugem 300 in v tretjem 916. Zanimivo bi bilo vedeti, koliko je med temi volilci Slovencev. Precej jih že mora biti, ker mariborske Nemce vedno o občinskih volitvah prijema strah pred — Slovenci.

(Na mariborski vinorejski soli) se bode dne 24. oktobra praznovala 25letnica njenega obstanka. Žal, da je v teh 25 letih ta šola slovenskim posestnikom kaj malo koristila, ker je nje glavni namen ponemčevanje naših mladeničev.

(Premovanje) in ogledovanje goveje živine se bo pričelo dne 11. okt. ob 9. uri na Ljubnem v gornji Savinjski dolini. Razpisanih je: za bike 2 darili v znesku 130 kron; za krave 17 daril v znesku 810 kron; za teleta 110 kron; okrajni odbor je daroval še posebej 200 kron. Skupne premije znašajo torej 1250 kron.

(Redka prikazen.) Prijatelj od gornje Savinje nam poroča: Cvetočji jabolani sta te dni videti pri hiši Jeraj-Spendetovi na Spodnji Rečici.

(Židje imajo povsodi prednost). Na prošnjo »feldpridigarja« dr. Kische v Pragi je letos dovolilo vojno ministerstvo, da smejo židovski novinci pri osmem koru, namesto 6. oktobra, ko obhajajo židje svoj veliki

praznik, dohajati jeden dan pozneje, t. j. 7. oktobra. Krščanski vojaki pa, to vemo iz gotovega vira, so imeli svoje vaje že ob največjih praznikih, celó na Veliko noč. Kje je odločnost katoliških krogov?

(Iz Savinjske doline) se nam poroča v 19. stoletju: V slovenski trg Braslovče je deželni šolski svet poslal pomožno učiteljico, katera nima nobene skušnje in niti ne zna slovenski. Ali so morebiti naše šole preskrbovališča zagrizenih nemških »frajlic« in ne učilišča mladine? Državni poslanci, kje ste?

(Cena hmelju.) Na Štajarskem se je dozdej hmelj prodajal po 65 do 85 kr. kilogram; v Hartbergu pa so ga prodajali po 1 fl. do 1 fl. 30 kr.

(Letina v Savinjski dolini) je še precej dobra; posebno lep je po nekaterih krajih krompir, na grozdju je pa zadnji dež precej škode napravil.

(Na smrt obsojen.) V soboto je bil v Celju pred porotnim sodiščem na smrt na vislicah obsojen 21letni kočarski sin Jožef Dolinšek iz Placerja v okraju ptujskem, ker je letos spomladi svojega brata Franca v Pukšičevem gozdu zavrtno s »krampom« ubil.

(Tatvina.) Greif iz Strasgonje v ptujskem okraju je pongerškemu Jožefu Napastu dne 29. sept. prodal tri vole za 275 fl. Napast mu je izplačal 205 fl., nato sta pa pila običajni »likof«. V mraku prideta skupaj v Pongerce k Napastovim. Ker je bilo Greifu hudo, vleže se v štedenj in zaspi. Med tem pa mu nekdo ukrade teh 205 fl. in še zraven 245 fl., torej skupaj 450 fl.

(Pri žaganju ponesrečil.) Dne 30. sept. je pri Antonu Kocmutu v Trebetincih v Slov. gor. pomagal deske žagati tudi Jožef Štebih iz Čagone. Pri vzdigavanju hojke pa se Štebih spodrsne, da pade, hojka pa mu pade na glavo in ga ubije.

(Z zvonika padel.) Dne 1. oktobra je 19letni kleparski pomočnik Friderik Pišek, doma iz Rač, padel raz streho cerkvenega zvonika na Teharjih in se pri priči ubil.

(Smrt na železniški progi.) Dne 2. oktobra o polnoči je šel neki Žagar, zidar pri Scagnettiju, po železniški progi Trbovlje - Hrastnik, kar ga vlak dohiti in ubije.

(Duhovniška sprememba.) Preč. skofijstvo je poslalo č. g. Jožefa Hohnjec-a, kaplana v Podsredi, na Dunaj v Avguštinaj, da se ondi izučí za doktorja bogoslovja.

Društvene. (Dijaški kuhinji) v Mariboru so darovali: Slavna posojilnica v Slov. Bistrici 20 gld., č. g. Jakob Kavčič, gimnazijski profesor v Mariboru, in č. g. Jakob Tajek, c. in kr. vojni kaplan, 5 gld., č. g. Jernej Frangež, župnik pri Sv. Marjeti ob Pesnici, in vlč. g. Anton Belšak, župnik pri Sv. Petru pri Radgoni, po 2 gld. in č. g. Val. Mikuš, župnik v Št. Juriju ob juž. žel., 2 gld. 5 kr.

(Podružnica sv. Cirila in Metoda za Slovenji Gradec in okolico) priredi v nedeljo, dne 10. oktobra ob 3. uri popoldne za letos občni zbor v Podgorju v prostorih g. Ivana Rogina. Ker zaradi bolezní in smrti dosedanega prvomestnika ta podružnica dalje časa ni zborovala, zato je želja odbora, da se prijatelji naše prepotrebne družbe udeležé zborovanja v prav obilnem številu.

(Slovensko pevsko društvo s sedežem v Ptuj) naznanja, da se vrši glavni zbor v nedeljo, dne 17. oktobra ob pol 4. uri popoldne v prostorih »Narodnega doma« v Ptuj s sledečim vspeedom: 1. Pozdrav predsednika. 2. Poročilo tajnika, blagajnika in računskih preglednikov. 3. Volitev predsednika, odbora in računskih preglednikov. 4. Nasveti. Morebitni predlogi gledé kraja prihodnje velike pevske slavnosti naj se blagovolijo naznaniti do 14. oktobra. — Gospode po-

verjenike in dotične gospode, kojim smo poslali nabiralne pole, prosimo, da nam iste z nabranimi doneski dopsiljejo v svrhu računskega sklepa za leto 1897. do 15. oktobra. Odbor.

(Katoliško delavsko društvo) v Mariboru priredi prihodnjo nedeljo zvečer zabavo z dvema burkama, petjem in citranjem; žal, da so vse točke nemške. Slovenski udje tega društva! Ali se Vi nikoli ne boste vzdramili? Saj se v tem društvu tako lepo izraža jezikovna enakopravnost!

(Nemški šulverein.) to zloglasno društvo, ki le preži na slovansko deco ter jo ponemčuje, vedno bolj in bolj hira. Na občnem zboru dne 3. oktobra je blagajnik izjavil, da je 25.000 gld. manj dohodkov, ko prejšnje leto. Le tako krepko navzdol!

Iz drugih krajev. (Umrl) je v Mürrzuschlugu g. Eduvard Kastelic, poprej davkar v Marijmem Celju, v 61. letu svoje dobe. Bil je zvest naročnik »Slov. Gospodarja«. Sveti mu večna luč!

(Lahi po Koroškem in Češkem.) Lah tu in Lah tam! Na Češkem jih je jelo zebsti in na Koroškem jih je preveč, zato so odlazili proti domu. Preko Beljaka si jih je te dni peljalo kakih 6000.

(Velika glava.) S tem ne mislimo glave kakega učenjaka, kakega umetnika ali političnega velikana, tudi ne glave kakega mrjasca, bika, slona ali medveda, marveč mislimo — zeljnato glavo, ki tehta 6½ kilogr. in ki je zrastle na zelniku g. Willana na Posavju pri Ljubljani.

(Milijoni, kjer bi jih treba ne bilo.) Avstrijska vojna vlada je izdala za Kreto nič manje nego 3 milijone. In zakaj? Zato ker se evropske vlasti nikakor ne morejo zjediniti, da bi pognale v Azijo bolno Turčijo. Ako pa desetletja dolgo prosijo Slovenci v Trstu slovenske šole, tedaj so ti milijoni zapečateni s sedmerimi pečati!

(Velika češka slavnost na Dunaju) bode dne 17. okt. Dohodhi slavnosti, pri kateri bodo sodelovala vsa dunajska češka društva, so določeni za zgrajenje češkega »Narodnega Doma« na Dunaju. Izbruhi nemških listov o tej priliki kažejo, da se Nemci že boje za »nemški« značaj Dunaja.

(Starčevićev dom v Zagrebu) pride na boben. Darov za ta dom se je nabralo 54.000 gld., stal je pa 113.000 gld. Nesloga je to zakrivila.

(O otvorjenju hrvaške gimnazije v Zadru) so demonstrovali Italijani na vse pretege. Tako rekoč pod bajoneti se je moralo vršiti vpisovanje.

(Sibirski vojska.) Te dni je unovačila Rusija v Sibiriji prvokrat 100.000 vojakov. Ta vojna moč v Sibiriji bode rastle od leta do leta. Nov strah za zapadni svet!

(Na ladiji »Iki«) ki se je potopila pri Reki, je utonilo 23 oseb, večinoma Hrvatje. Naslo se je 11 trupel, med njimi ono dr. J. Kopalika, bogoslovskega profesorja na dunajskem vseučilišču. Rešilo se je 25 oseb. Potopljeno ladijo so vzdignili, privlekli na suho in našli v njej še vso pošto.

Listnica uoravništva. Ivan D. v Drašiči do konca leta 65 kr.

Loterijne številke.

Gradec 2. oktobra 1897:	27, 67, 53, 2, 83
Dunaj " " "	58, 24, 66, 86, 63

Fulard-svila 60 kr.

do 3 gld. 35 kr. meter — japonska, kitajska itd. v najnovejših obzavah in barvah, kakor tudi črna, bela in barvana Hennebergova svila meter po 35 kr. do 14 gld. 65 kr. — gladka, rižasta, kari-rana, pisana, damast itd. (blizo 240 razl. baž in 2000 razl. barv, obrazcev itd.) Poštine in carine prosto na dom. Vzorec obratno. Pošta v Švico se plača po dvoje.

Tovarne za svilo G. Henneberg (c. in kr. dvor. list.) Zürich.